

Instruktion Lyftöglor

Allmänt

- **Följ alltid tillverkarens montering/svets och användarinstruktion som följer med lyftöglan. I den finns utförliga detaljer gällande montering och användning.**
- Lyftöglor betraktas som lyftredskap
- AFS 2006:6 Användning av lyftanordningar och lyftredskap styr kraven för användning av dessa produkter.
- Lyftöglor skall vara CE-märkta. Det är inte tillåtet att tillverka egna såvida man inte kan beräkna och CE-märka dessa.
- Dokumenterad tillsyn skall göras enl. 2006:6 innan användning.
- Lyftöglor skall vara tydligt märkt med maxlast, kompletterande maxlastskylt monteras där man inte klart och tydligt kan se maxlastmärkningen på lyftöglan.
- Lyftöglor avsedd som förankringspunkt för fallskyddsutrustningar har speciella regler och skall vara godkända för det ändamålet.

Lyftöglor avsedd för fastsvetsning

- Svetsoperationen för CE märkta permanenta lyftöglor får endast utföras av utbildad svetsare. Svetsarprovning enl. EN 287-1 gäller. Prövningen skall gälla för den aktuella positionen och det aktuella materialet dvs. ska öglan svetsas under tak så gäller svetsarprovning för under upp position på det aktuella materialet osv. Exempel på svetsbara lyftöglor se bilder
- Efter montering av permanenta lyftöglor skall provbelastning med 1,5 ggr maxlasten utföras och dokumenteras. Beställs från Besiktningsfunktionen resp. ort.
- Egentillverkade lyftöglor enl. bild 1 kan i vissa fall betraktas som tillfälliga lyftpunkter. Innan montage av tillfälliga lyftpunkter skall en dokumenterad riskbedömning enl. 2006:6 3§ utföras där riskbedömningen bland annat ska fastställa vilka krav som ska gälla angående svetsoperationen, lyftpunktens hållfasthet samt konstruktion.
Tillfälliga lyftpunkter skall demonteras direkt efter lyftet.
Exempel kan vara vid montage av maskin, bryggor, trappor, m.m. delar som ska lyftas på plats.

Lyftöglor avsedd för mekanisk montering

- Dessa delas in i lyftögleskruvar och lyftöglemuttrar och tillverkas normalt enl. DIN 580 och DIN 582 i olika materialkvaliteter vanligtvis C15 och klass 8. Skillnaden mellan dessa är att C15 har en säkerhetsfaktor på 10-12:1 och klass 8 har säkerhetsfaktor minst 4:1. Exempel på lyftöglor i C15 (Bild 3) och klass 8 (Bild 4). Den höga säkerhetsfaktorn på C15 öglor (ofta förekommande på mek. verkstäder) är till därför att man befarar felaktig användning. Många snedlyft och felaktiga montagevinklar.
- Det finns ett stort antal olika modeller att välja mellan och det är viktigt att välja en lämplig modell efter behov. Om man befarar att otillåtna lyftvinklar kommer att uppstå förebygger man dessa genom att använda lyftöglor med inbyggd lekare, dessa kan rotera 360 grader och eliminerar sidobelastningen. Exempel på roterande lyftöglor. (Bild 5,6)
- Efter montering skall provbelastning med 1,5 ggr maxlasten utföras och dokumenteras. Beställs från Besiktningsfunktionen resp. ort.

Bild 3

Bild 4

Bild 5

Bild 6

Riskbedömning enl. AFS 2006:6

3§ Arbetsförhållandena skall undersökas och riskerna bedömas när lyftanordningar och lyftredskap skall användas. Följande skall då särskilt undersökas:

1. Lyftanordningens stabilitet under olika mark- och väderförhållanden
2. Tillträde till riskområden
3. Arbetstagarnas praktiska och teoretiska kunskaper
4. Arbete under upplyft last samt lyft av personer
5. Service och monteringsarbeten
6. Användning och val av lyftredskap
7. Säkring av last, lastkoppling och manuell styrning av last
8. Sammanfallande arbetsområden och användning av flera lyftanordningar för lyft av gemensam last
9. Livslängd och underhåll av lyftanordningar och lyftredskap

Riskbedömningen skall dokumenteras skriftligt.